

קיד.

בו מבואר מפני מה זכה יהודה למלכות:

א בַּצֵּאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לְעֹז: ב הִיְתָה יְהוּדָה לְקִדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְשָׁלוֹתָיו:
 ג הַיָּם רָאָה וַיִּגַּם הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאַחֹר: ד הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבֻעוֹת כְּבַנְיָצָאן: ה מִהַלְלֵךְ
 הַיָּם כִּי תָגִים הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאַחֹר: ו הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבֻעוֹת כְּבַנְיָצָאן: ז מִלִּפְנֵי אֲדוֹן
 חוֹלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: ח הַהֲפֹכֵי הַצּוּר אַגְמֵי-מַיִם חֲלֹמֵי־שָׁמַיִם לְמַעֲיָנוֹ-מַיִם:

קמו.

חפילה על אריכות הגלות שיעשה למען שמו שלא יתחלל:

א לֹא לָנוּ | יְהוָה לֹא-לָנוּ כִּי-לְשִׁמּוֹךְ תָּן כְּבוֹד עַל-חֲסִדְךָ עַל-אַמְתְּךָ: ב לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם
 אֵי-הֵיָא אֱלֹהֵיהֶם: ג וְאֱלֹהֵינוּ בְּשָׁמַיִם כָּל אֲשֶׁר-חָפֵץ עֲשֵׂה: ד עֲצִיבֵיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה
 יְדֵי אָדָם: ה פְּהִלָּהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: ו אֲזִנִּים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אָף לָהֶם
 וְלֹא יִרְחוּן: ז יִדְיָהֶם | וְלֹא יִמְיִשׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְלְכוּ לֹא-יִהְגּוּ בְּגִרּוֹנָם: ח כְּמוֹתֶם יִהְיוּ
 עֲשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר-בָּטַח בָּהֶם: ט יִשְׂרָאֵל בָּטַח בַּיהוָה עֲזָרָם וּמִגִּנָּם הוּא: י בֵּית אֶהֱרֹן בָּטַחוּ
 בַּיהוָה עֲזָרָם וּמִגִּנָּם הוּא: יא יִרְאֵי יְהוָה בָּטַחוּ בַּיהוָה עֲזָרָם וּמִגִּנָּם הוּא: יב יְהוָה זָכְרָנוּ יִבְרָךְ
 יִבְרָךְ אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְרָךְ אֶת-בֵּית אֶהֱרֹן: יג יִבְרָךְ יִרְאֵי יְהוָה הַקְּטָנִים עִם-הַגְּדֹלִים: יד יִסַּף
 יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל-בְּנֵיכֶם: טו בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: טז הַשָּׁמַיִם
 שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לְבַנְיָאֲדָם: יז לֹא הִפְתִּים יְהַלְלוּ-יָהּ וְלֹא כָּל-יַרְדֵּי דוּמָה:
 יח וְאַנְחֵנוּ | נִבְרָךְ יְהִי מַעֲתָה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּ-יָהּ:

המשך ביאור למסכת נדרים ליום שבת קודש עמ' ב

21 לא יעשה עמו - אסור למודר לחפור עם המדיר, באופן - בשורה
 22 אחת שבכרם, משום שעל ידי שהמדיר חופר בקרקע שאצלו, הרי
 23 הוא מרכך גם את הקרקע הסמוכה לה שיהיה נוח לחפור בה, והרי
 24 הוא מזהנה את המודר שתהיה מלאכתו קלה יותר, אלו דברי רבי
 25 מאיר. והקמים אומרים, עושה - מותר למודר לחפור עם המדיר,
 26 והוא - ודין זה הוא דווקא באופן שהמדיר חופר כרחוק מן
 27 שבאופן זה אין המודר נהנה מחפירת המדיר.

גמרא

28 הגמרא מבארת באיזה אופן נחלקו רבי מאיר וחכמים:
 29 בקרוב - אם מקום חפירת המדיר קרובה לשל המודר, לא פליגי -
 30 לא נחלקו רבי מאיר וחכמים, ושניהם מודים דאסיר - שאסור
 31 למודר לחפור, משום שהמדיר מרפה את הקרקע לפני המודר
 32 ומיקל עליו לחפור. כי פליגי - אימתי נחלקו רבי מאיר וחכמים,
 33 כרחוק - כשהמודר חופר בריחוק מקום מהמדיר, שבאופן זה אין
 34 חפירת המדיר מרככת את הקרקע שהמודר חופר בה. וטעם
 35 מחלוקתם, שרבי מאיר קבר, גרידן שלא יעבוד במקום רחוק משום
 36 שחוששים שמא יבוא לעבוד גם במקום קרוב שזה אסור משום
 37 דקא מרפי לה לארעא קמיה - שהמדיר מרפה ומרכך את הקרקע
 38 לפני המודר. ורפגן סברי לא גרידן רחוק משום קרוב.
 39

1 שאין שם חום אלא זיעה לבד, ואין תוספת חום על ידי שגם המדיר
 2 נמצא שם.
 3 שנינו במשנה, אכל מיסב עמו על המטה, ואכל עמו על השולחן,
 4 אכל לא יאכל עמו מן התמחוי, אכל אוכל הוא עמו מן התמחוי
 5 החזר.
 6 מבארת הגמרא מהו תמחוי החזר, אמר רבי יוסי בר חנינא, מן
 7 התמחוי החזר היינו מן התמחוי החזר לבעל הבית - שהקערה
 8 גדולה ויש בה די מזון כדי שיאכלו שניהם ויחזירו ויחזירו הנותר
 9 לבעל הבית. וזוהו אין המודר נהנה ממייעוט אכילת המדיר כפי
 10 שנתבאר במשנה.

משנה

11 המשנה מונה דברים נוספים האסורים במודר הנאה:
 12 לא יאכל עמו - אסור למודר לאכול עם המדיר מן האבס - קערה
 13 גדולה וארוכה הדומה לאבוס של בהמה, שנותנים לפני השועלים
 14 לאכול ממנה, כי מתוך שהפועלים טורחים הרבה במלאכה הרי
 15 רעבונם גדול ואכילתם מרובה, ואף שיש מזון הרבה בכלי אין הוא
 16 יתר על צרכם, ונמצא המודר נהנה מהמדיר אם ימעט הלה
 17 באכילתו, שעל ידי זה יגדל חלקו של המודר ויוכל להוסיף
 18 ולאכול.
 19 ואם נשכרו המדיר והמודר אצל בעל הבית אחד לחפירת קרקע,
 20